



## ROZSUDOK

### V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Idy Hanzelovej a členov senátu JUDr. Jarmily Urbancovej a JUDr. Milana Moravu v právnej veci žalobcu: **I. a. s., U., IČO: X.**, zast. advokátkou JUDr. M. M., Ž., proti žalovanému: **Sociálna poisťovňa ústredie, Ul. 29. augusta 8-10, Bratislava**, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Nitre č. k. 15S/1/2011-79 z 29. júna 2011, takto

#### **r o z h o d o l :**

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Nitre č. k. 15S/1/2011-79 zo dňa 29. júna 2011 **p o t v r d z u j e**.

Žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

## Odôvodnenie

Rozsudkom krajského súdu bola zamietnutá žaloba o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 32967/2010-BA zo dňa 25.10.2010, ktorým bolo potvrdené prvostupňové rozhodnutie Sociálnej poisťovne – pobočky v Leviciach zo dňa 11.6.2010, ktorým bolo žalobcovi predpísané poistné za obdobie február 2010 a marec 2010 s výzvou na jeho úhradu.

Krajský súd z administratívneho spisu zistil, že žalobca, ako zamestnávateľ, ktorý bol povinný uhradiť poistné na sociálne poistenie za mesiace február a marec 2010, si určil 30. deň na výplatu príjmov. Za mesiac február 2010 bol preto povinný poistné uhradiť do 30.3.2010 a poistné za mesiac marec 2010 bol povinný uhradiť do 30.4.2010. Až neuhradením poistného v týchto lehotách bol žalovaný podľa § 144 ods. 1 z. č. 461/2003 Z. z. oprávnený predpísať žalobcovi ako zamestnávateľovi poistné (skôr tak urobiť nemohol).

Pohľadávka žalovaného voči žalobcovi vznikla počas reštrukturalizačného konania, ktoré sa začalo dňom 11.3.2010, t. j. dňom zverejnenia uznesenia Okresného súdu Nitra o začatí reštrukturalizačného konania v Obchodnom vestníku. V danom prípade teda išlo o prednostnú pohľadávku žalovaného voči žalobcovi, ktorá sa neuplatňuje prihláškou. Z tohto dôvodu je postup žalovaného a napadnuté rozhodnutie v súlade so zákonom.

Proti rozsudku krajského súdu podal žalobca odvolanie a žiadal prvostupňový rozsudok zmeniť a žalobe vyhovieť zrušením rozhodnutia žalovaného.

V dôvodoch odvolania žalobca uviedol nasledovné:

*„S takouto právnou argumentáciou súdu I. stupňa sa nestotožňujeme z nasledovných dôvodov : Keďže zákon č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení nemá špeciálne ustanovenie o prihlasovaní pohľadávok v konkurznom a reštrukturalizačnom konaní, spravuje sa prihlasovanie pohľadávok sociálnej poisťovne výlučne zákonom o konkurze a reštrukturalizácii. Zákon č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii v platnom znení priznáva v § 120 ods. 2 štatút prednostných pohľadávok v reštrukturalizácii len pohľadávkam, ktoré vznikli voči dlžníkovi počas reštrukturalizačného konania. Pritom rozhodujúci je vznik*

týchto pohľadávok voči dlžníkovi a nie moment ich splatnosti, ani to akým spôsobom vznik týchto pohľadávok vykladá, či účtuje veriteľ dlžníka. A otázku, kedy skutočne vzniká a zaniká sociálne poistenie dostatočne jasne upravuje napokon aj samotný zákon o sociálnom poistení vo svojom § 20 – vznik a zánik povinnosti platiť sociálne poistenie je jednoznačne viazané na uzatvorenie, resp. ukončenie pracovného pomeru resp. obdobného právneho vzťahu zamestnanca u zamestnávateľa. Z tohto pohľadu považujeme odôvodnenie napadnutého rozhodnutia Krajského súdu, ktorý pohľadávke žalovaného priznal štatút prednostnej pohľadávky v reštrukturalizácii na základe momentu splatnosti poistného za nesprávnu argumentáciu a nesprávne právne posúdenie veci. V tejto časti napadnuté rozhodnutie vlastne zotrela rozdiel medzi momentom vzniku a momentom splatnosti pohľadávky. Takýmto postupom došlo jednak k účelovému zvýhodneniu jedného veriteľa v reštrukturalizácii na úkor ostatných, jednak k zníženiu ochrany dlžníka pred jeho veriteľmi, pričom obidvoje je v rozpore s účelom tých ustanovení zákona č. 7/2005 Z. z., ktoré hovoria o reštrukturalizácii. Pokiaľ by mal zákonodarca v úmysle priznať štatút prednostných pohľadávok aj tým pohľadávkam, ktoré vznikli pred začatím reštrukturalizačného konania a počas jeho trvania sa stali len splatnými, bol by tak urobil výslovné.

Ostatné pohľadávky (okrem prednostných) musia ich veritelia uplatniť v reštrukturalizácii prihláškou do 30 dní od povolenia reštrukturalizácie. Citovaný zákon v § 120 ods. 1 uvádza: „Ak tento zákon neustanovuje inak, právo uplatňovať svoje nároky počas reštrukturalizácie majú len veritelia, ktorí spôsobom ustanoveným týmto zákonom prihlásili svoje pohľadávky. Ak sa tieto nároky v reštrukturalizácii riadne a včas neuplatnia prihláškou právo vymáhať tieto nároky voči dlžníkovi v prípade potvrdenia reštrukturalizačného plánu súdom zaniká“. Sme presvedčení, že svoje pohľadávky na poistnom za sociálne poistenie za mesiac február 2010 a za obdobie od 1.3.2010 do 11.3.2010 mohol a mal žalovaný uplatniť v reštrukturalizácii prihláškou tak isto, ako všetci ostatní veritelia dlžníka, ktorých pohľadávky vznikli pred začatím reštrukturalizačného konania. Lehota na prihlasovanie pohľadávok uplynula až 17.5.2010 a v tomto období už mal žalovaný zaevidované pohľadávky z poistného za február 2010 a do 11.3.2010 aj v účtovníctve. Do prihlášky už v tomto období žalovaný mohol spokojne uviesť, že pohľadávku voči dlžníkovi eviduje v účtovníctve a mohol teda svoju pohľadávku uplatniť úplnou a bezvadnou prihláškou.

Reštrukturalizačný plán dlžníka I. s.r.o. Šahy bol potvrdený Okresným súdom Nitra uznesením 31R/3/201, zverejneným v Obchodnom vestníku dňa 3.8.2010. To znamená, že

*pohľadávky žalovaného predpísané rozhodnutím č. 700-1310478910-GC04/10 zo dňa 11.6.2010 a potvrdené napadnutým rozhodnutím č. 32967/2010-BA zo dňa 25.10.2010 v celkovej výške 26.334,42 Eur sa stali dňa 4.8.2010 nevyožiteľnými a to tak s poukazom na už citovaný § 120 ods. 1, ako aj § 155 ods. 2 ZoKR : „Zverejnením uznesenia o potvrdení plánu v Obchodnom vestníku zaniká právo veriteľov, ktorí riadne a včas podľa tohto zákona neprihlásili svoje pohľadávky, vymáhať tieto pohľadávky voči dlžníkovi, ako aj riadne a včas neprihlásené zabezpečovacie práva vzťahujúce sa na majetok dlžníka“. To znamená, že žalovaný nemohol napadnutému rozhodnutiu priznať právoplatnosť a vykonateľnosť, pretože táto pohľadávka sa stala potvrdením reštrukturalizačného plánu súdom len naturálnou obligáciou, ktorú žalovaný nemôže vymáhať voči žalobcovi v súdnom, či exekučnom konaní je teda na subjektívnej vôli dlžníka, či ich veriteľovi splní alebo nie“.*

Žalovaný žiadal prvostupňový rozsudok ako vecne správny potvrdiť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací, preskúmal odvolaním napadnutý rozsudok a konanie, ktoré mu predchádzalo, a to v medziach podaného odvolania a dospel jednomyselne k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné. Odvolací súd rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania v súlade s § 250j a ods. 2 OSP a rozsudok verejne vyhlásil potom, ako bolo verejné vyhlásenie rozhodnutia v súlade s § 156 ods. 3 OSP oznámené na úradnej tabuli súdu a aj na internetovej adrese [www.nsud.sk](http://www.nsud.sk). Vyhlásenia rozhodnutia sa zúčastnil štatutárny zástupca žalobcu.

Odvolací súd po oboznámení sa s predloženým spisovým materiálom, ktorý tvoril spis krajského súdu a administratívny spis žalovaného, ako aj s písomnosťami, ktoré žalobca predložil v priebehu odvolacieho konania (rozsudok Okresného súdu Nitra č. k. 23Cbi/1/2011-92 z 13.7.2011, uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 41CoE/124/2011 z 29.11.2011) konštatoval:

1. Skutkové zistenia krajského súdu v prejednávanej veci zodpovedajú obsahu spisu a medzi účastníkmi nie sú sporné.
2. Predmetom prieskumu je rozhodnutie žalovaného z 25.10.2010 vydané podľa § 218 ods. 2 zák. č. 461/2003 Z. z., ktorým potvrdil rozhodnutie príslušnej pobočky z 11.6.2010 o predpísaní poisťného podľa § 178 ods. 1 písm. a) bod 8 zák. č. 461/2003 Z. z. spolu v sume 26.334,42 Eur, ktorá obsahuje poisťné za obdobie február 2010 a marec 2010 za nemocenské poistenie, starobné poistenie a príspevky na starobné dôchodkové sporenie, invalidné poistenie, poistenie v nezamestnanosti, úrazové poistenie, garančné poistenie, poisťné

do rezervného fondu solidarity. Rozsah ani výška predpísaného poistného nebola rozporovaná.

3. Žalobca v podanej žalobe ani v odvolaní neuviedol žiadne dôvody nezákonnosti preskúmaného rozhodnutia vo vzťahu k zákonu č. 461/2003 Z. z.

4. V dôvodoch odvolania, rovnako ako v celom priebehu konania poukázal na § 120 ods. 1a 2 zák. č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii, ako to vyplýva z vyššie citovaného znenia odvolania žalobcu.

5. Odvolací súd sa stotožňuje s výrokom rozhodnutia krajského súdu, ktorý žalobu zamietol, keďže nezistil rozpor preskúmaného rozhodnutia so zák. č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení s poukazom na § 142 ods. 1, § 143 ods. 2, § 144 ods. 1. a preskúmané rozhodnutie (ako celok pozostávajúci z prvostupňového rozhodnutia a rozhodnutia o odvolaní) vydali správne orgány, do právomoci ktorých patrí rozhodovanie o poistnom s poukazom aj na ich vecnú a funkčnú príslušnosť podľa uvedeného zákona. Začatie správneho konania o predpísaní poistného a vydanie preskúmaného rozhodnutia nie je v rozpore so zákonom č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení a ani zo žiadneho ustanovenia zákona č. 7/2005 Z. z. nemožno vyvodit' zánik oprávnenia orgánov sociálnej poisťovne také rozhodnutie vydať, t.j. predpísať poistné.

6. K dôvodom rozsudku krajského súdu odvolací súd podľa § 219 ods. 2 OSP na upresnenie a doplnenie uvádza, že žalobcovi bolo predpísané poistné ako zamestnávateľovi.

7. Pokiaľ žalobca v dôvodoch odvolania argumentoval tým, že sociálne poistenie vzniká a zaniká podľa § 20 ods. 1 zák. č. 461/2003 Z. z. vznikom a zánikom pracovného pomeru z čoho odvodil aj vznik a zánik povinnosti platiť sociálne poistenie a následne aj vznik pohľadávky na poistnom, odvolací súd poukazuje na to, že žalovaný zrejme nerozlišuje vznik a zánik povinného sociálneho poistenia podľa §20 ods. 1 zák. č. 461/2003 Z. z. ako právneho vzťahu medzi poisteným – fyzickou osobou – v danom prípade zamestnancom a poisťovňou a právneho vzťahu medzi platiteľom poistného a poisťovňou, pričom platiteľom poistného je jednak zamestnávateľ zamestnanca ako aj samotný zamestnanec (okrem poistného na úrazové poistenie). Podľa § 141 ods. 2 zákona za zamestnanca však odvádza poistné zamestnávateľ, ktorý aj vykonáva zo mzdy zamestnanca zákonom predpísané zrážky na jednotlivé zákonom stanovené druhy poistenia ak je ich zamestnanec povinný platiť.

8. Z uvedeného podľa názoru odvolacieho súdu možno vyvodiť, že povinnosť zamestnávateľa platiť poistné a stanoviť jeho výšku (ako zamestnávateľ zamestnanca – poisteného i ako zamestnávateľ pri úrazovom poistení) a odvieť poistné za zamestnanca je povinnosťou, ktorá sa viaže nielen na existenciu vzniku a zániku samotného pracovného pomeru, ale na okolnosti podmieňujúce vznik nároku na mzdu, jej výšku a osobný status zamestnanca ako platiteľa poistného (napr. či sa nejedná o starobného dôchodcu, na ktorého sa zákonné poistenie pre prípad invalidity nevzťahuje, alebo osobu v stave práceneschopnosti).

9. Poistné je zamestnávateľ povinný odvieť v sumách uvedených vo výkaze poistného, ktorý je súhrnom všetkých odvodov poistného zaťažujúcich mzdy všetkých zamestnancov (jednotlivo i v súhrne) za príslušné mesačné obdobie v lehotách stanovených zákonom. Poistné, ktoré platí a odvádza zamestnávateľ je splatné v deň určený na výplatu príjmov, ktoré sú vymeriavacím základom zamestnanca. Podľa § 142 ods. 1 zákona poistné sa platí na účet SP v štátnej pokladnici za kalendárny mesiac pozadu, ak tento zákon neustanovuje inak.

10. Zamestnávateľ sa teda nemôže stať dlžníkom poisťovne skôr, než mu vznikne povinnosť zaplatiť a odvieť poistné, teda skôr, než sa na základe mesačných výkazov o vyplatených mzdách a výkazov poistného nestane zrejším, za ktorého zamestnanca a v akej výške je zamestnávateľ povinný platiť a odvieť jednotlivé druhy poistného. Navyiac túto výšku je oprávnená stanoviť aj poisťovňa predpísaním dlžného poistného (§ 178 ods. 1 písm. a) bod 8 zák. č. 461/2003 Z. z.).

11. Odvolací súd poukazuje na to, že vo vzťahu poisťovňa – zamestnávateľ nie je záväzkový vzťah dlžníka a veriteľa, ale ide o vzťah verejnoprávny, založený na zákonom oprávnení sociálnej poisťovne na poistné a zákonnej povinnosti zamestnávateľa poistné zaplatiť a odvieť. Ak je pohľadávka charakterizovaná ako právo veriteľa požadovať od dlžníka určitú majetkovú hodnotu, vznik a zánik pohľadávky poisťovne voči zamestnávateľovi je preto možné posudzovať len na základe ustanovení zák. č. 461/2003 Z.z., t.j. na základe tých ustanovení zákona, ktoré **zamestnávateľovi** ukladajú povinnosť platiť(zaplatiť)a odvieť poistné v zákonom stanovenom čase a výške, čomu rozhodnutia žalovaného a ani rozsudok krajského súdu neodporujú.

12. Odvolací súd sa stotožňuje s názorom žalobcu, že zákon č. 461/2003 Z.z. nemá špeciálne ustanovenia o prihlasovaní pohľadávok v konkurznom a reštrukturalizačnom konaní

a preto sa prihlasovanie pohľadávok spravuje ustanoveniami zákona č. 7/2005 Z.z. o konkurze a reštrukturalizácii. V danom prípade ale žalobca vychádzal z nesprávneho právneho názoru pokiaľ ide o vznik pohľadávky poisťovne voči platiteľovi poistného. Oprávnenie poisťovne požadovať poistné (uplatniť pohľadávku), ako určitú konkrétnu majetkovú hodnotu za mesiac február nemohlo vzniknúť vo februári 2010 za február 2010, ak výplata miezd za február sa viaže k 30. marcu daného roku. Obdobne výplata za mesiac marec 2010 sa viaže k 30. aprílu daného roku, navyiac, zo žiadneho ustanovenia zákona nevyplýva oprávnenie poisťovne vyžadovať výkazy k vyčísleniu poistného mimo dátumu určenému na výplatu mesačnej mzdy, teda ani na rozlíšenie poistného ku dňu 11.3.2010, ktorým začalo reštrukturalizačné konanie.

13. Pokiaľ žalovaný v odvolaní poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici č.k. 41CoE/124/2011, odvolací súd nevidí dôvod, aby sa uvedeným rozhodnutím zaoberal, keďže ide o inú právnu vec a právne posudzovanú v inom súdnom konaní. Pokiaľ ide o konanie pred Okresným súdom v Nitre, ktorý rozhodol pod sp. zn. 23 Cbi/1/2011 - 92, odvolací súd poukazuje na prebiehajúce odvolacie konanie ako aj na iný predmet konania, rozdielny od tohto prebiehajúceho konania podľa V.časti 2. hlavy OSP o správnom súdnictve, v ktorom je predmetom konania preskúmanie zákonnosti rozhodnutia o predpísaní poistného.

14. Súd v správnom súdnictve nie je oprávnený preskúmať správnosť ďalšieho následného postupu žalovanej o pohľadávke, ktorá je predmetom sporu v reštrukturalizačnom konaní, pričom ani ustanovenie § 114 ZKR nebráni konaniu a rozhodnutiu a následnému súdnemu preskúmaniu zákonnosti rozhodnutia správneho orgánu.

Z uvedených dôvodov odvolací súd nepovažoval odvolacie dôvody žalobcu za relevantné dôvody na zmenu rozsudku krajského súdu a preto prvostupňový rozsudok ako vecne správny podľa § 219 ods. 1, 2 OSP potvrdil.

15. Podľa § 250k ods. 1 OSP á contr. žalobca nemá právo na náhradu trov konania.

**P o u č e n i e :** Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 28. júna 2012

**JUDr. Ida H a n z e l o v á, v. r.**  
**predsedníčka senátu**

Za správnosť vyhotovenia :

Andrea Jánošíková